

An Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre
Workplace Relations Commission

Комисия за отношенията на работното място – Насоки за клетви и тържествени декларации – юли 2021 г.

1 Произход:

- 1.1 В *Залевски срещу Съдебния служител и Орс*¹ Върховният съд единодушно постанови, че отсъствието на разпоредба за Съдебен служител, който да извърши клетва или тържествена декларация и липсата на възможност за наказание за даване на неверни показания противоречат на Конституцията на Ирландия. Впоследствие бе въведен Законът за отношенията на работното място (Разни разпоредби) от 2021² г. за преодоляване на тези недостатъци. Заедно със Закона за обезщетенията при съкращение от 1967 г. и Закона за отношенията на работното място от 2015 г., в Закона за отношенията на работното място (Разни разпоредби) от 2021 г. се определят различни въпроси, свързани с провеждането на Съдебни изслушвания пред Комисията за отношенията на работното място. Тези насоки имат за цел да допълнят горепосоченото законодателство, а не да го изместят. В случай на противоречие, законодателството има предимство пред тези насоки.
- 1.2 Настоящите насоки се прилагат само за Съдебните изслушвания, включващи правораздаването, а не за спорове, отнесени до Комисията за отношенията на работното място, съгласно Закона за индустриалните отношения от 1969 г.

2 Определения:

- 2.1 В настоящите насоки следните термини имат следните значения:

"**Съдебно изслушване**" означава жалба, подадена за разглеждане пред Комисията за отношенията на работното място, съгласно раздел 41 от Закона за отношенията на работното място от 2015 г. или свързаните с тях постановления.

"**Съдебен служител**" е лице, назначено съгласно раздел 40 от Закона за отношенията на работното място от 2015 г.

"**Свидетел**" означава лице, което дава показания, включително под клетва или чрез тържествена декларация, пред Комисията за отношенията на работното място.

¹ [2021] IESC 24.

"WRC" означава Комисия за отношенията на работното място.

² Изменение в *това число* на Закона за отношенията на работното място от 2015 г.; Закона за обезщетенията при съкращение от 1967 г.; Закона за неправомерното уволнение от 1977 г.; Закона за закрилата на работниците и служителите (Банкрут на работодателя) от 1984 г.; Закона за равно третиране на заетостта от 1998 г.; и Закона за равноправието от 2000 г.

³ **Информация за Свидетели:**

3.1 Следната информация има за цел да помогне на Свидетелите да знаят какво да очакват и да направят необходимата подготовка преди изслушване:

- (a) Свидетелите трябва да пристигнат или да влязат в профила си в подходящо време за планираното изслушване;
- (b) при пристигане за физическо изслушване, те трябва да се представят на рецепцията и да не говорят пред други Свидетели по делото преди или по време на изслушването;
- (c) за дистанционно изслушване, те трябва да се представят пред Съдебния служител и да не да говорят с други Свидетели по делото преди или по време на изслушването;
- (d) следва да информират Комисията за отношенията на работното място предварително, ако изискват преводач;
- (e) може да се изиска от тях да се закълнат или да направят тържествена декларация и трябва да уведомят Комисията за отношенията на работното място, ако желаят да използват своя собствена свещена книга или свещена книга, която не е Старият завет, Новият завет или Коранът;
- (f) когато изслушването се провежда дистанционно, Свидетелят трябва да има своя собствена свещена книга, готова на мястото, откъдето ще се включат или алтернативно, могат да се позоват на подходяща електронна книга;
- (g) следва да уведомят Комисията за отношенията на работното място за всякакви други специални изисквания или нужди, които биха могли да имат по отношение на присъствието им като Свидетел; и
- (h) всички изисквания относно тълкуването, клетвата или специалните изисквания се съобщават на Комисията за отношенията на работното място 10 работни дни преди датата на Съдебното изслушване.

⁴ **Преди да започне разпит на свидетел:**

4.1 Преди да започне разпит на свидетеля, Съдебният служител може:

- (a) да се представи и обясни на свидетеля как ще протече разпитът;
- (b) да обясни на Свидетеля, че трябва да се закълне или да положи тържествена декларация пред страните преди да представи показания (вж. подробности подолу);
- (c) да се увери, че Свидетелят разбира, че ако има някакви проблеми, говорейки на английски език или чрез предоставения преводач, следва да уведоми Съдебния служител;
- (d) да информира Свидетеля, че му се полага необходимото време да отговори на въпросите и че трябва да информира Съдебния служител, ако не разбира някой от въпросите;
- (e) да обясни на Свидетеля, че могат да бъдат вземани почивки и ако се нуждае от прекъсване, поради някаква причина ще уведоми Съдебния служител; и
- (f) да напомни на Свидетелите, които са в средата на кръстосан разпит и има прекъсване по време на разглеждането, че нямат право да обсъждат показанията си със своя представител или с когото и да било преди изслушването да се свика повторно.

⁵ **Преводачи:**

- 5.1 При необходимост следва да бъде осигурен преводач на Свидетел, който да може да осигури подходяща връзка между Свидетеля, Съдебния служител и всеки друг участник в Съдебното изслушване.
- 5.2 Ако възникнат опасения във връзка с ефективността и годността на устния преводач, Съдебният служител ще спре провеждането на Съдебното изслушване за изясняване на въпроса и при необходимост ще отложи изслушването за по-късна дата.
- 5.3 Когато Съдебният служител изслушва показания под клетва или тържествена декларация чрез преводач, преводачът трябва да бъде призван да се закълне под клетва на преводача. Подходящите форми на клетва и тържествена декларация са изложени в приложението към настоящите насоки. Вижте следващия раздел за повече информация относно клетвите и тържествените декларации.

⁶ **Клетва / Тържествена декларация:**

- 6.1 Съдебният служител може да вземе показания под клетва или тържествена декларация.²
- 6.2 Деца под 14 години и лица с "умствена инвалидност" над 14-годишна възраст не са длъжни да полагат клетва или тържествена декларация.¹
-
- 6.3 Клетва или тържествена декларация са валидни, докато Свидетелят оценява тържествеността на повода и допълнителното морално задължение да говори истината, която възниква в ситуацията.
- 6.4 Съдебният служител трябва да обясни на Свидетеля, че клетвата има религиозно значение, а тържествената декларация няма и че показанията на Свидетеля ще бъдат разгледани по същия начин, независимо дали доказателствата са дадени под клетва или чрез тържествена декларация.
- 6.5 Може да се извърши тържествена декларация, когато Свидетелят възразява срещу клетва, независимо дали е на базата на липса на религиозни вярвания или защото е несъвместима с неговите религиозни вярвания.⁵
- 6.6 Съдебният служител трябва да обясни на Свидетеля, че чрез клетва или тържествена декларация, Свидетелят обещава да каже истината и че даването на лъжливи показания е престъпление, наказуемо чрез лишаване от свобода и /или глоба.
- 6.7 Съдебният служител следва да обясни на Свидетеля, че ако си вземе почивка или ако Съдебното изслушване се отложи, докато представя показания, остава под клетва или тържествена декларация, където е приложимо. Ако обаче е изминало значително време, клетвата или тържествената декларация могат да бъдат приложени отново.
- 6.8 За целите на клетвата или даването на тържествена декларация от Свидетеля, Съдебният служител следва да подпише Свидетеля с формулировката или чрез прочитане на фразите, които трябва да се изкажат или да предостави карта с подходящите клетва или тържествена декларация, която свидетелят трябва да прочете. Подходящите форми на клетва и тържествена декларация са изложени в приложението към настоящите насоки.

² Законът за Отношенията на работното място (Разни разпоредби) от 2021 г. изменя Закона за трудовите правоотношения от 2015 г., т. 41.12А; Закона за неправомерното уволнение от 1977 г., т.8(14); Закона за закрилата на работниците и служителите (Банкрот на работодателя) от 1984 г., т.9(4А); Закона за равно третиране на заетостта от 1998 г., т. 79(8); Закона за равноправието от 2000 г., т.25(2Б); Закона за пенсиите от 1990 г.; Закона за обезщетенията при съкращение от 1967 г., с.39(17).

- 6.9 Свидетелят трябва да донесе собствена свещена книга на Съдебното изслушване. Копия на Стария завет, Новия завет и Корана могат да бъдат предоставени на Съдебното изслушване. Някои свещени книги, като Корана, трябва да се съхраняват в чанта/кутия през цялото време и да останат покрити, освен когато са на разположение на Свидетеля.

⁴ Закон за децата от 1997 г., т.28(1) и S.28(3) - това се отнася до граждански производства, които по принцип включват прилагането на справедливостта. За целите на Закона за децата от 1997 г. "умствено увреждане" се разработва в т.20 като "увреждане до степен, при която за лицето не е разумно възможно да живее самостоятелно". Следва да се обърне внимание и на Закон за равноправието от 2000 г., Законът в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и развитие на умствения капацитет като са започнати оставащи части от Закона за вземане на решения с помощ (Капацитет) от 2015 г.

- 6.10 Когато изслушването се провежда дистанционно, Свидетелят трябва да има своя собствена свещена книга, готова на мястото, откъдето ще се включи или алтернативно, може да се позове на подходяща електронна книга.⁶

7 Разпит на свидетели:

- 7.1 Свидетелите могат да дават показания и могат да бъдат подложени на кръстосан разпит.
- 7.2 Съдебният служител може да ограничи разпита на Свидетел, който счита за повтарящ се или неотносителен и може да ограничи кръстосания разпит, ако го счита за потискащ.
- 7.3 Съдебният служител може да отправи въпроси към Свидетеля с цел изясняване на всяка непълна или неясна част от показанията му.

⁵ Закон за клетвите от 1888 г., т. 1

⁶ Член 31(1) Закон за гражданското и наказателното право (Разни разпоредби) от 2020 г.

Приложение - Форми на клетва и тържествена декларация

Свидетел - Клетви:

Християнска клетва – клетва върху Новия завет:

Свидетел: Аз (име на свидетел) се заклевам във Всемогъщия Бог, че моите показания пред Комисията за отношенията на работното място по това дело ще бъдат истината, цялата истина и нищо друго освен истината.

Еврейска клетва – клетва върху Стария завет:

Свидетел: Аз (име на свидетел) се заклевам във Всемогъщия Бог, че моите показания пред Комисията за отношенията на работното място по това дело ще бъдат истината, цялата истина и нищо друго освен истината.

Ислямска клетва – клетва върху Корана (който е покрит с плат):

Свидетел: Аз (име на свидетел) се заклевам в Аллах, че моите показания пред Комисията за отношенията на работното място по това дело ще бъдат истината, цялата истина и нищо друго освен истината.

Друга клетва – клетва върху свещена книга:

Свидетел: Аз (име на свидетел) се заклевам в (име на божеството), че моите показания пред Комисията за отношенията на работното място по това дело ще бъдат истината, цялата истина и нищо друго освен истината.

Свидетел – тържествена декларация:

Свидетел: Аз (име на свидетел) тържествено и искрено заявявам и потвърждавам, че показанията, които ще дам пред Комисията за отношенията на работното място, ще бъдат истината, цялата истина и нищо друго освен истината.

Устен преводач - Клетва:

Аз (име) се заклевам във Всемогъщия Бог (или името на друго божество, ако е приложимо), че добре и искрено ще превеждам на Комисията за отношенията на работното място всички въпроси и неща, които ще бъдат изисквани от мен с най-добрите ми способности и разбиране.

Устен преводач – тържествена декларация:

Аз (име) тържествено декларирам, че добре и искрено ще превеждам на Комисията за отношенията на работното място всички въпроси и неща, които ще бъдат изисквани от мен с най-добрите ми способности и разбиране.

Ан Атра:

Заклевам се във Всемогъщия Бог, че моите показания пред Комисията за отношенията на работното място по това дело ще бъдат истината, цялата истина и нищо друго освен истината.⁷

Превод: Заклевам се във Всемогъщия Бог, че моите показания пред Комисията за отношенията на работното място по това дело ще бъдат истината, цялата истина и нищо друго освен истината.